

Liv til vild natur og flere arter

Naturtjek styrker biodiversiteten omkring gården

En mosaik af marker, skove, søer og summende bier hører med til vores billede af en rig dansk natur, og det skal også være en del af en bæredygtig mejeriproduktion. Derfor har man i SEGES udviklet en række værktøjer til de danske landmænd med målet om at sikre natur og øge biodiversiteten.

Det kræver viden at passe på den danske natur, og den viden ønsker SEGES og Andrea Oddershede, biolog og naturkonsulent i SEGES, at udbrede. Derfor har hun sammen med sine kolleger udviklet værktøjet 'Naturtjek' til de danske gårde.

"Med 'Naturtjek' kommer vi ud til gårdene og tilbyder en-til-en rådgivning til landmændene. Vi hjælper landmanden med at vælge 5-10 særlige fokusområder på gården, som enten er vigtige at passe på eller skal forvaltes bedre," forklarer Andrea Oddershede.

'Naturtjek' er et projekt, som blev startet for to år siden, og i SEGES oplever man nu en stigende efterspørgsel fra landmændene efter at få taget temperaturen på biodiversiteten på gården.

"Det er både små og store bedrifter, der bestiller 'Naturtjek' – alle kan gøre noget. På den enkelte bedrift er det de mange bække små, der gør en forskel, og i den større skala kan man lave en smartere landskabs-sammensætning, hvor vild natur kan sammenkobles i større enheder," forklarer Andrea Oddershede.

"Grundlæggende arbejder vi på at give landmændene mulighed for at se frugten af de tiltag, de gør. Det tror jeg kan komme til at gøre en kæmpe forskel for motivationen til at løfte biodiversiteten."

Andrea Oddershede.

Biodiversitet handler om den biologiske variation i et naturområde. Variation kan være inden for en specifik art, variation mellem arterne og variation i vores økosystemer fx forskellighed i landskaber som enge, skove, heder m.m.

”Ofte er det mest effektive, landmanden kan gøre for biodiversiteten, at sikre, at der på bedriften er arealer, der er helhjertet disponeret til natur. Det er her den ellers trængte biodiversitet for alvor kan få lov til at udfolde sig. Mange landmænd ejer alt muligt forskelligt: Fra søer til skove og vild natur, så der findes masser af potentiale for at skrue op for naturen.”

Andrea Oddershede.

Mere fokus på effekt af naturtiltag

Med 'Naturtjek' får landmændene en individuel vurdering af natur værdierne på bedriften sammen med et idékatalog over, hvad de kan gøre for at styrke biodiversiteten. I Naturtjek kan landmanden også få vurderet effekten af naturtiltag ved et genbesøg, men næste skridt er at kunne opsætte en databaseret dokumentation af udviklingen.

”Det er kompliceret at måle biodiversiteten. Et eksempel, vi nok alle kan forholde os til, er træer. Vi kan ikke nøjes med at tælle træerne.

Der er stor forskel på, om træet lige er plantet, eller om det er et gammelt træ med tyk stamme og myriader af levesteder til små og store dyr, mosser og svampe,” fortæller Andrea Oddershede.

I SEGES er man derfor begyndt at undersøge, hvordan man på anden vis kan konkretisere effekten af de virkemidler, landmændene tager i brug.

”Vi mangler ikke viden eller data på de virkemidler, vi anbefaler. Vi mangler derimod et set-up for at

kunne følge udviklingen på den enkelte bedrift. Derfor er vi i gang med at undersøge, hvordan vi kan lave en metode til at dokumentere effekten, så landmanden på en overskuelig måde kan følge med i både status og udvikling af bedriftens biodiversitet,” udtaler Andrea Oddershede.

Og selvom biodiversitet er en kompleks størrelse, som er svær at sætte på formel, kan der ifølge Andrea Oddershede være en særlig fordel ved at blive bedre til at spore virkningen af de konkrete indsatser.

Om Andrea Oddershede

Andrea Oddershede er biolog med en ph.d. i biologi. Hun er naturkonsulent i SEGES, som er et fagligt videns- og innovationshus under Landbrug & Fødevarer. SEGES er specialiseret i emner inden for landbrugsdrift, og Andrea Oddershede er tilknyttet SEGES Miljø og Land.